

2^o, qd potest esse sine ullo actu, sat interiori, qui sit
 causa, & occasio omissionis peccaminosa; hoc n. est
 impossibile, sed solum potest esse absque ullo actu, qui
 per se tendat ad ipsam omissionem, & habeat eam p^o d^o
 t^o: potest aut aliquis peccare nullo modo ut tenet omis-
 sionem sacri, sed non volens aliquid, ad qd h^o h^o, & nunc se-
 queat omnia sacri: sed ad talem volitionem per accidens
 sequitur omisio prohibita, i. p^o intentionem illius voliti-
 onis, q. nec vult omissionem illam, nec habet necessariam
 rationem cum illa, q^a potest alio tempore esse illa
 volitio absque eo, qd sequeretur omisio sacri p^ocepti:
 3^o v^o, q. sunt per accidens n. iunio episcopi, in p^o qd
 illud qd per se est prohibitum n. sit ille actus, sed merca
 omisio, qua postea subsequitur. Sed nunquam S.
 S. concepit dari posse peccatum sine aliquo actu
 ante, sat per accidens: qd confirmat ex dicta
 q. 6. a. 3., ubi videtur magis clare p^omittere puram
 omissionem, & t^o in solutione ad 3.^m Dicendum,
 inquit qd eodem modo requiritur a voluntario aut
 cogitativo, sicut & actus voluntatis, nemo aut dicit
 esse posse unquam peccatum omissionis sine cogi-
 tatione, & neque sine volitione.

Et 9^o qui elicit actum voluntatis, minus inten-
 sum ut aliquid bonum, ut qui elicit dilectionem
 dei, ut 4., cum potest istam elicere, ut d. habet omissionem
 liberam illius maioris intentionis, & t^o n. habet aliquem
 actum positivum, q. vicia, & occasio illius, sed n. habet
 actum dilectionis dei, ut 4., qui s^m suam orationem
 positivam n. est c^a negotii maioris intentionis, & p^o
 illa omisio libera maioris intentionis est pura omisio, neq^{ue}

Directe

directi, neque indirecte utilita per aliquem actum
positivum. Nego min. : nam dupliciter potest
opponi mihi Peris, ut amandus liber: s. p. copio-
sam adeo debilem, ut n' possit voluntas moveri, & amore
intensum Peris, et tunc carentiam intensivam in amore
est oio varia, et per se n' oio a voluntate, ut con-
stat ex dictis. 2^o per copiam sufficientem ad
motum intensum, ita ut ut copio representet aliquam
diffim, & aliquid, qd retardet aliquo modo voluntatem
ab ea intensione, et tunc dabitur omissio libera illi-
us intensioni, n' est sine aliquo actu, sat confuso,
quo velimus exercere nimiam affectus intensivam; et
qd ex aliquo motivo opposito, quo retardatur voluntas
ab intensione amoris, s. qd difficultas est ea intensio,
s. q^a nociva, s. q^a inutilis, s. q^a non satis oppositio
nata cum oio non adeo digno amari, s. qd sic
milit. At vero si copio non opponat aliquid huius-
modi, qd possit retardare voluntatem ab intensio-
ne, tunc non dabitur omissio libera, feret voluntas
tanta intensione, quanta poterit in obitum q^a
quam capacitatem, et actuitatem, qd saepe non
est maxima, q^a voluntas sit attendit ad alia fo-
ta, & parum attendit ad illud, qd opponit, & ob alias
caus.

Contra dicitur s. q^a nos non experimur, qd
semper operamur, qd habeamus illum deum
positivum et confusum, quo velimus remissionem
amoris; s. est. Sed saepe non dari talem actum,
cupit saepe n' esse liberam omissionem intensivam,
dari in quibus illa omissio est libera, a nobis est

int

uix percipi, q^a ualde subtilis est, & reuera tenu-
 ipime percipi: qd qd cōi fateri debamus in assensu
 fidei, qui potest esse intensus, & remissus: et
 quemadmodum assensus fidei est liber ex imperio
 uoluntatis, ita intensio, & remissio illius assensus
 libera ex imperio eiusdem uoluntatis: et notandum quod
 percipimus imperium uoluntatis, cōi intensioem, & re-
 missionem illius assensus: et in certum est uoluntatem im-
 perare talem intensioem, alioqui nunquam talis in-
 tensio esset libera, & q^a est.

Replicabitur: qd aut fidei fiat intensio, &
 remissio, ueniret ex eo qd uoluntas, qia
 affectionis, impedit illam assensum sic intensam, &
 remissam, q^a non est addendum aliud imperium circa
 intensioem, & remissionem illius assensus. Respon-
 ditur: Nam per uolentem ualde intensam potest ego impe-
 rare actum fidei ualde remissum, & e^o ut patet,
 sicut per actum ualde intensum potest desiderare qd
 Deus habeat actum ualde remissum.

Contradicitur 2^a q^a est qd non copiamur de
 ipsa intensioe actus, ipsa tñ intensio est libe-
 ra, et meritoria in eo, ut qui cum populo n^o dilige-
 re Deum, & diligere eum, et quod maior est intensio, eo
 magis meritorius est actus, q^a poterat liberè omit-
 tit illa intensio, et sine actu ~~ita~~ uolens ad uolendam
 intensioem. Dicitur: poterat omitti liberè illa
 intensio manente actu remisso, nego itiam: poter-
 rat omitti liberè omittendo totum actum, uolens itiam.
 Hoc aut sufficit, ut tota intensio sit meritoria,
 et augeat meritum, q^a laudabilis est electio

super

actum

actum intensum, quod homo potest illum totum omittere, & elicere, quam elicere remissum cum eadem libertate: sicut ille, qui elicit actum charitatis, quem solum poterat elicere, & omittere, plus meretur, quam qui elicit actum temperantiae, quem sicut solum potest elicere, & omittere. Ita ergo intensio actus est libera, & auget meritum, et quod voluntas non potest illam decidere, sed debet ponere illam totam, & omittere totam, quia vera totum illud voluntati liberum est, cum poterit totum illud ponere, & omittere.

Ob 6. Quod voluntas indirecte vult omitti omnem alicuius obis ut tendo directe aliquid impossibile, quantum est ex se habet se quare omissione via obis omitti, quod nullum habet actum rivellius obis, & via omissionis illius, quod bene poterit omittere omnem actum et est aliud obis. Nec itiam. Quod discriminis est, quod quod ut obis vult aliquid indirecte, quod est impossibile cum alio, iam explicat quod motus inducat ad omissionem, nimirum per illud, per quod directe vult illud aliquid, arguit iam motus, & operatur, ut potest ratio, et ut illuminata ab intellectu proponente obis cum indicia: ac si nullo intervenire actus, daretur omittis libera sine motu, quod implicat, ut dicitur est.

Sectio 6^a

Quanam sit potestas libera?

Dicitur est quod sit potestas libera, et quod illius actus.

sequitur?

sequitur inquirendum, q̄ sit huiusmodi p̄ia, voluntas
ne, an illu, aut compositum ex utraque, an appu,
& phasia. De alijs in facultatibz, s̄. interntis, sine
externis inconfessum est apud oīs, nullo modo partici
pare nasem libertati.

Adverte 1^o. Libertatem aliam uocari ra
dicalem, aliam fr̄ilem: radicalem uo
cant eam, sine qua dari non pot̄ ipsa liberta, for
malis, de qua dixim est s̄. sect. 3. ¶ Dico 2^o.
Adverte 2^o. Libertatem radicalem in eo consiste
re, qd̄ p̄ia cōiery p̄ponat ob̄ium cum indria p̄a
ut p̄ia appetere possit illud amare, & rejare qd̄
contingit, qn̄ in ob̄o, & in euy amore p̄ponit aliqua
ratio boni, & aliqua ratio mali, ut patet ex dictis
sect. p̄cedente ā. ¶ Catezum.

Hic positus cois, et uera ratio est phan
tasia nostram non esse radice liber
tam. P̄ facile, q̄ n̄ p̄ponit bonum cum indria
est det̄ata ad unum, ut patet in br̄ctis, quibus phar
sia, qua est eiusd̄ sp̄ci cum nostra, non p̄ponit ra
tiones mali, & boni in ob̄o; q̄ est.

Ob̄ 1^o. phantasia in homine dirigit circa
singula, ut docent C. 7. d̄ Anima q̄ 2. a. 2.
ex corp̄o sic radicata in aia rad̄i, q̄ est p̄ eand̄ rati
onem pot̄erit ob̄ium p̄ponere cum indria. Neq̄
an̄. De quo late in Supplemento h̄oia q̄ 2. d̄ ope
ratione illu a. 3. ¶ Catezum, q̄ in Discursu inter
uenit quaedam comparatio, s̄. illatio unius ex alijs,
q̄ est ueluti p̄cis, & emectio d̄ ma, qua superat
militatem phasia.

Cōiz et, et uera scia est n̄ dari in affi
sensitivo libertatem frālem, ut ex una
nimi D. consensu d̄ Caetanum ostendit basq. l. 3.
d. 104. Nā est clara ex dicta, q̄a cōiz sensitiva
phrasia, quā subministrat obta appibui, est detra
ta ad unum, q̄ ipse appiz non pot̄ esse indicia ad
amandum, & odio habendum obum sibi p̄positum.

Cōiz et scia est in ittu n̄ dari libertatem frā:
lem, s̄ solum radicalem. Ita D. S. l. p. q. 33,
Fonseq. g. Met. c. 2. q. 2. sect. 3., Suan. d. 19. ut. 6. n. 11. &
S. J. d. Gratia Prologomeno l. c. 3. n. 6. & 7. Tur. d. etia
d. 15. sect. 2. & 12. Raynator. dis. 3. a. 3. n. 70., et
alij cōiser d̄ Jurandum in 2. lit. 24. q. 3. Probant
l. 2. q̄a actus frāstr liber potest esse meritorius, & deme
ritorius, s̄ actus ittus ex nā sua n̄ pot̄ ei meritorius,
& demeritorius, cum ex nā sua p̄cedat actum ittus;
q̄ cor. 2. q̄a p̄ia frāstr libera p̄ia, obum n̄
quisiti, pot̄ agere, & non agere, s̄ ittus, si obum suf
ficiēter p̄ponat, n̄ pot̄ non operari, ut patet, q̄ cor.

Ob 2. Aliḡ p̄ponit obta plane ittus sus
pensu, q̄ pot̄ agere, & non agere. N̄
hanc suspensionem non esse liberam, s̄ nāriam, q̄ n̄
p̄ponit obum sufficiēter ad assensum & dispensum, si
ut dictum ē sect. p̄cedentē. Ob 6. s̄ uoluntate
suspensa cō. obum, q̄ nec p̄ponit, ut amabile, nec
ut odibile: ita in p̄senti n̄ p̄ponit obum neque
ut uerum, neque ut falsum.

Ob 3. Oī p̄ia nati est libera, ut dicit
Artes. g. Met. c. 3., s̄ ittus ē p̄ia nati, q̄o.
N̄ p̄tum esse ittipendum de oī p̄ia, q̄ dicitur à ra.

tionem, s. ab illa opposita ratione, sicut p. utraq. ne
sicut, s. cum invidia: Unde Aristoteles non facit illud aduersarij,
sed, ut patet; q. illud n. e. p. rati, in e. sensu, ut
constat. d. uoluntas.

Cui denique sua est uoluntatem s. tam
esse p. tr. liberam. Ita A. d. ubi d. cum
alijs coiter. Probans l. q. ut constat ex dictis,
in nobis dicitur libertas p. pria, et p. rati, n. in p. thasia, n.
in appu, n. in ita, non apparet alia p. rati, q. in ut.
re. 2. q. sola illa p. rati est p. tr. libera, ut
ius actus est intrinsece uoluntarius, d. uoluntas
uoluntatis, e. p. tr. et intrinsece uoluntarius, q. p.
la uoluntas est p. tr. libera. 3. q. p. rati, et sup.
p. rati n. decernunt ijs, qui bene, s. male illigunt,
s. ijs, qui bene, s. male amant, s. uolunt; q. e. 4.
q. q. n. in ita rati in homines n. cogant i. hense,
s. illigant, s. uolunt i. here, u. Vis emere gla.
dium? Vis baptisari? q. e.

Haec dua coi, qua per se plene uident, et
reuera in plerisque certa, s. in multis ad-
huc est indigesta: in l. n. in eare p. rati residere
debet p. rati libertas, q. ratiem mali, s. boni cogit,
ita ut possit ex tali cogitoe moueri ad uoluntates p. rati,
ut patet, alioqui ferretur in inoponitum, s. uolun-
tas, si ab aia reate distinguat. In cogitatione
mali, s. boni ab illa oppositam, q. nemo percipit
rem per cogitoe, nisi efficiat, et in se recipiat
talem cogitoe; cogitoe n. e. operatio uitalis, et p. rati
haberi per cogitoe, s. uoluntas neque efficit, neque re-
cipit in se cogitoe, q. n. pot. ab ea moueri.

Quia

154

Vicij pp radiationem in ead anima posse
unam p[ro]p[ri]am excitari ab alia, ita ut per
sympathiam, quam habent in se, una operant[ur] operati
et alia; 2^o voluntas bene poterit ob fine[m] excitari
p[er] ipsum cogit[ur] centem, q[uo]d ipsa in te aliq[ui]d recipiat. Sed
d[icitu]r est, q[uo]d haec radiatio in ead anima n[on] immutat m[od]um
operandi intrinsicam ipsius p[ro]p[ri]ae, cum neque in o[per]e
e[ss]e efficiens, neque in o[per]e c[aus]a p[ri]ncipalis, aliq[ui]d addat ra-
ti, radiatio p[ri]mo operatio: n[on] q[uo]d in o[per]e e[ss]e effici-
entis, q[uo]d voluntas, ex eo q[uo]d sit radicata in eadem
aia cum actu n[on] iurrit effi[ci] ad cogit[ur]em, neq[ue] illius
effectiv[us] aliq[ui]d agit et voluntatem: n[on] in o[per]e c[aus]a p[ri]ncipalis,
q[uo]d cogit[ur]is n[on] unit[ur] voluntati, ut p[ri]ncipalis; q[uo]d n[on] appar-
et un[de] voluntas, possit immutari in actu ad cogit[ur]em:
maxim[us] cum cogit[ur]is p[ri]ncipalis pot[est] reddat cogit[ur]em illam p[ro]p[ri]am,
cui unit[ur], et a qua effici[ti]t, instrumentati vii, ut q[uo]d li-
bet aliud obitum, reddat cogit[ur]em eam p[ro]p[ri]am, a qua cogi-
tur, ut mea cogit[ur]is pot[est] velle reddat instrumentum
eade[m] cogit[ur]em ipsum velle, q[uo]d tali[us] cogit[ur]is cogit[ur]is
ab Angelo. Neque excitari, aut illig[ur]i pot[est] ali-
qua motio obitum tali[us] cogit[ur]is q[uo]d voluntatem, qua non
fiat q[uo]d aliq[ui]d receptum in ipsa voluntate, cum o[mn]i mo-
tio divina reddi debeat, et ad sp[irit]um q[uo]d mittat[ur] in p[ro]p[ri]am,
et ad intrinsicam communicat[ur] ipsius cogit[ur]is,
et ad cogit[ur]em eund[em] cogit[ur]is, in velle velle neque d[icitu]r
sp[irit]us, neque cogit[ur]is ipsa, neq[ue] cogit[ur]is tali[us] cogit[ur]is, q[uo]d d[icitu]r
certum est voluntatem non moveri a cogit[ur]is boni, vel
mali in obit[ur]o p[ro]posito reluctat[ur], acq[ui]d in voluntate non
residere libertatem p[ro]p[ri]alem.

Un' facile se expediret, qui diceret liber-
 tatem prælem residere in ipsa aia concurrē-
 te, & efficiente, & mātā ad actus illigendi, & uslendi, ita
 ut ipsa aia, & cogitāctum, & amet; ut hntas, nō se ha-
 beat ad aiam, ut rā deorāy quoad spēm rursūm gene-
 ralem aie t se indetratā ad varias operationes, ut
 deorāta nō ab ipsa aia qad exercitium, sicut hūi, qui
 ā pta deorāct. Ne enī ā vultō in modo loquendi ve-
 detāmus, id erit illi concedendum, qd voluntatem liberam fia-
 ctū dicamus, in eo sensu, ut illigamus aiam qny appetentem ex p-
 uio rationi, ut esse pta liberam.

Ex quibus sequitur aiam bruti immūdi efficere,
 & in se recipere operationes, sensitivas cogi-
 cendi, q^a res, ut appetat debet cogere, appit nō ipse
 non cogit; & aia bruti debet cogere. Un' consequenter
 inferri et aiam nostram spūalem efficere, & in se recipere
 actus vitales, mātē, vō, videndi, audiendi, & alios huiusmōdi,
 q^a appit sensitivus in nobis, n' pot cogere, & enī in nobis, o-
 peratiō fūia cogitōe mātē sensitiva, & ipsa aia cogitōe
 tales cogitōe sensitiva, ut sit cum appit ferati in ob-
 tum appetibile, appit debet in se recipere tales cogitōes,
 ut patet ex dictis.

Propterca dixerunt nonnulli actus vitales, senti-
 tiuos esse spūales, quos bene refutat Suan. d. 14.
 sect. 3. n. 36. Dicitur non est recurrendū ad hoc absurdum, cum
 nullum sit insicū, formā mātē accidentalem recipi in sub-
 to spūali inadāquate. sat ē n. ad mātē formā, qd
 dicit ordinem ad subitū quantum partiale, q^a iam par-
 ticipat eius extensionem; & ita dicit nostri, operatio-
 nibus, vitalibus, sensitivis, q^a sat partiale recipientur

in quart-

in quantitate, & in m^a, et partiat^o in aia: & o^o vero
f^o sp^ou^o l^oq^o accidentali^o n^o pot^o e^o p^ort^o et partiat^o affi-
cere sub^o m^oale, q^o iam participat^o e^o extensione,
et it^o e^o m^oale, n^o sp^ou^o l^oq^o. Neque sequit^o animam
fore extensam ex eo q^o substantet f^o m^oale, q^o so la
quantitas est f^o m^oale, qua f^o m^oale red^o at sub^o
extensam: sic unio m^oale, in composito humano afficit
animam, et t^o n^o coicac t^o extensionem: nec semp^o
f^o coicac e^o suum e^o f^o m^oale o^o sub^o, ut o^o
p^ort^o caloris, denominat ipsum calorem p^ort^o p^oductum,
n^o ita sub^o, & alteratum, & mutatum.

Dein libertas f^o l^oq^o actuali^o adaequata, ut is-
tat ex s^o 4. a. & p^ort^o integrat^o ex actu vo-
luntati, & it^o q^o et liberum arbitrium, & lib^o
tas f^o l^oq^o adaequata in actu p^ort^o incl^o.
De utranque p^ort^o, q^o libertas f^o l^oq^o actuali^o
adaequata est actu libertati f^o l^oq^o adaequata
p^ort^o, & actu v^o adaequata v^o actu v^o adae-
quata, non pot^o aut^o it^o i^o libertas f^o l^oq^o ac-
tualis adaequata, nisi p^ort^o incl^oat utranque
actum; q^o neq^o it^o i^o p^ort^o libertas f^o l^oq^o po-
tentiali, nisi p^ort^o incl^oat utranque p^ort^o;
et id recte valent. l. p. d. 6. t. Homine q. 6. p^ort^o.
& Ex aut^o | Quoad rem, inquit, attinet, ut in-
o^o, ad usum liberi arbitrij, i. ad libertatem
f^o l^oq^o actualem, utranque p^ort^o, s. it^o, et ut^o.
tem cum ind^oia quadam, & indeterminatione con-
currere: utra v^o p^ort^o ex his p^ort^o i^o p^ort^o,
& p^ort^o per vocabulum liberi arbitrij, q^o est est de sig-
nificac^o nominis. Ecce p^ort^o concursus it^o q^o libertate
f^o l^oq^o



Contradictor 2°. Itly ex p^oia varia ex n^o sua,
voluntat^o u^o, s^o aia, ut uoluntia e^o p^oia libe-
ra, s^o ex una g^o libera, & ex alia n^oia non resultat
q^o liberum, s^o aliq^o 3^o mixtum; p^o 1^o 1^o. P^oxi p^o 1^o
negando min, et aspi^oando instanciam in composito huma-
no, in quo una pars est r^oti, nimirum aia, & alia
n^o r^oti, nimirum corpus, et en^o ex utraque resultat
compositum r^ote. P^oxi p^o 2^o negando maiorem;
q^o aia ut uoluntia, s^o uol^o ipsa non est libera, s^o indif-
ferens ad libertatem, & necessitatem, ut ab non est
r^ote, s^o indiens ad r^ote, & irrationali: u^o r^oti
fit homo cum irrat^oti fit equus: ut nec at nec
r^ote, s^o utrunque sit e^o homo: sicut nec aia ut uo-
luntia, s^o uol^o ipsa, nec itly est libertas p^oali, p^oali,
& in actu i^o, s^o utrunque sit.

Sed instabit: sicut r^oti n^o pot^o integrari
ex irrationalitate, sic libertas n^o pot^o integra-
ri ex necessitate, s^o itly est necessaria, s^o p^oia varia; q^o
n^o pot^o uenire in compositionem libertatis, & p^oij libe-
ri. P^oxi p^o 1^o 1^o min: itly e^o p^oia varia q^o sub-
iam cogit^o, u^o minorem; quoad min^o cogit^o, neg^o min.
Nam t^o itly n^o possit n^o aspi^oari uero, et dissentire falso,
en^o semper in ob^o, q^o uoluntati p^oponit (nisi impediatur)
r^oti, utraque p^o manifestat, ita ut non sit quoad eam
p^o ueritatis ad unum, s^o indiens, et pene^o hanc in-
oriam uolunt^o r^oti p^o in compositione libertatis p^o-
li: et ides^o uolunt^o uocatur r^ote liber, nobis en^o li-
ber p^o p^o p^o uocandus uideet^o, s^o cum uol^o
loqui n^o uoluntatis, dummo cum illo, uoluntatis.

Secus

Sect. 7^a
 Explicanti^r varia diff^e ca^u libera-
 tatem.

Prima Quis actus liber sic deliberatus? 1^o est de solo nomine; et t³ obli^qua 1. p. q. 14. a. 13. d. 2., cum Victoria existimet a^u p^uerorum, et amentium et inu^oidam, et uile non esse deliberatu^m, sed liberu^m, q^uo n^o p^oponit istu^m rati^o boni, et mali honesti; et in ip^sa o^{mn}i^u latu^m liber debet nomiⁿi, ac cense^ri deliberatu^m, q^uo deliberatio est actio istu^m p^oponen^{ti} rati^one, et n^o n^ole, et morale, p^utraque p^o. Vicen^{ti} in libertate, in pue- ro, et in la^omente n^o n^ole, n^o morale, q^uo rati^one boni et mali n^o n^ole, n^o honesti p^oponit: t³ id quoque necesse Suar. S. 1. de Gratia Prologomeno 1. c. 2. n. 14.

2^a. Quis requiratur p^uia motio p^hysica ad a^u uoluntari^u? Cetera app^oat^u solida Bo- mistar^u: id n^o n^o n^ole nostri S. unanimiter, in^o q^uo^o est obli^qua in Conu^odia a d. 16. usque ad 29., et 1. p. q. 14. a. 3. d. 6. et 7., Conseq. 5. u^olet. c. 2. q. 9. sect. 2., Bellarmi- ny lib^o de Gratia, et libero arbitrio c^o 16., et 16. Suar. in Opusculis lib. 1. c. 5., et lib. 2. c. 6., et lib. 3. c. 7., et S. 1. de Gratia Prologomeno 1. c. 3. n. 15., Salas 1. 2. q. 9. a. 6. d. 3. sect. 2. n. 24. ubi multos allegat p^o ad in^o ex antiquiorib^u. P^o n^o esse n^o n^ole, q^uo non est n^o n^ole ad sal- uandam subordinationem norme uoluntari^u, et Deum, haec sufficiens^{er} saluand^u ex eo, q^uo uoluntas non p^o p^o operari nisi si Deo iur^orente in^o ipsa: nec et ad applicand^u, sine p^oponend^u ob^o uoluntati, q^uo in p^o p^o per cogit^oem.

nec et?

221
nec est ad compleendam virtutem uoluntas, q^a uoluntas, est p^{ro}fectu
completa ad suos actus naturales, ad supernales uero comple
ri per habitus, & per auxilium extrinsecum ipsius dei, q^o
non distinguitur ab actione uoluntatis: nec est ad deter
minandam uoluntatem, q^a cum uoluntas sic p^{ro}fectu libera
debet ipsa se determinare: imo imp^{ro}bite est determinari
salua libertate per qualitatem anime, cuius acce
ptatio, & repudiatio n^{on} fuerit in potestate ipsius uo
luntatis, ut ponit^{ur} huiusmodi p^{ro}fectu motio ab illius
apertoribus, & ex qua posita non potest n^{on} operari, ut
demonstratum est § 3. sect. 3. Hac m^o.

3^a De concursu, & preparatu à Deo p^{ro} cau
sis liberis, sic dicitur ab eo, qui p^{ro}paratus
est p^{ro} causis varijs? Affir^o, q^a concursus p^{ro}paratus in
actu l^o ex p^{ro} dei n^{on} est est o^{mn}ip^ota, n^{on} o^{mn}ip^ota sit cum appli
catione, applicatio aut^{em} est uoluntas, per quam uoluntas
o^{mn}ip^ota quodammodo traditur nostre uoluntati, ut illa
in quamlibet p^{ro}fectu uoluntatis, causis u^o varijs, ut ead^{em}
uoluntatis sit in unam p^{ro}fectu: un^o concursus p^{ro}paratus uol
ti t^{er} indicijs, alij uero dicitur. Proinde utraque ap
plicatio, & traditio o^{mn}ip^ota est absa, potest u^o deus
uideri per seiam uoluntatis inquam p^{ro}fectu uoluntatis
sit se determinatura in bonis operibus absa decer
nit se cum illa operaturum in malis non ita, sed prima
uoluntatem exequitur, qua indicijs o^{mn}ip^ota suam quor
dammodo potest subiecit uoluntati: in causis u^o vari
js absa decernit se cum illis in tali, & tali occasio
ne operaturum. Im^o patet nullam esse in
reum n^{on} sine absa uoluntate dei, q^a absa potest
non tradere suam o^{mn}ip^ota causis liberis, ex n^{on} per

uoluntas

volentem absam subieci illam: quia et dicitur Dei con-
cupis esse in nostra potestate, q^a possumus illo uti,
& n^o uti.

4. *Q*uod possit Deus necessitate volentem
stante iudicio induenti de bonitate, et
malitia ubi possit? Cicero affirmat *De* cum *de* *De* 12.
q. 6a 4, *Barq.* ibi d. 26. c. 1. d. n. 5, *Sala.* ibidem d. 2. sec. 6.
d. 71. *Suar.* in *Opusculis* lib. 1. c. 2, et in *Met.* d. 22.
sect. 4. n. 20. Probant, q^a voluntas non est minus subie-
cta Deo, quam alia crea, sed alia crea, trahit Deum ad
multos effectus, quibus ipsa resistunt, periculis; et cetera.
Maxime cum virtus volenti, sit finita, ac sic^o superabilis a
Deo.

Quod inferri possit huiusmodi necessitas, per qua
libertatem intrinsecam impiam non vident repu-
saciam: inferri non possit per solam voluntatem Dei ab-
sam, et efficacem, negat *Barque.* l. p. d. 99. c. 8, q^a in-
tellectuale e quomodo possit voluntas creata deitari ad offe-
randam per solam voluntatem Dei, si n^o prius immu^{um} operar
eimus eodem modo se habet, ac ansea, voluntas ius divina
e^o oio extrinseca, n^o apparet quomodo possit tale prius
oio deitari ad infidelitatem operandum per talem voluntatem
Dei: nec est dicanda voluntas Dei efficax, q^a n^o eli-
git media efficaciam ad inquisitionem finis. Aliam ratio-
nem, quam *Barq.* adducit, n^o probamus.

Affert *Suar.* in *Opusculis* lib. 1. c. 12, et 13,
et in *Met.* d. 22. sect. 4. n. 20. citato, *Sala.*
ubi d. n. 72. l. g^a. n^o minus efficaciam est divina voluntas ad
movendam voluntatem creatam, quam voluntas creata ad
applicandam suam motuam sua manus, sed voluntas creata

ata, quin aliqd imprimat in manu movet illam, sic si cociter
velit, & est. 2. q^a si concursu dei in actu: ad se pp^opar
veti, voluntas n^o operabit^r, & p^o est.
C^om s^o niam n^o audeo ne pp^opare, id nihil difficili^r
est, q^a voluntas adeo dependet à cogit^oe, ut
neque de p^oia cosa possit amare, nisi p^ocedat cogit^o, q^a
non concet^r in p^oia motiva, ut patet; & p^o neque poterit
amare, nisi eo modo, quo cogit^o obtum, neq^uin si obtum
cogit^oca, ut bonum non narium, n^o indiciet non poterit
amaret illud, ut bonum narium, id eum indiciat: alii
oqui si amaret nario obtum q^a positum indiciet
non diceret^r à cogit^oe sm^o illum exceptum maiori^r de
terminari, & p^ocedit, quo ferret^r nario in obtu,
si ut sic diceret^r à solo deo, q^a cogit^o n^o representaret
obum, ut adeo bonum, q^a p^oset oio sapere voluntatem
ad amorem; & non sapiebat^r voluntas à cogit^oe boni, ac
q^a si vehementer sapiebat^r, impelleret quidem à
solo deo, & per isem sm^o illum exceptum, quo vehemen
ter ferret^r in obtum, moveret^r in incognitum; q^a stan
te iudicio indiciet n^o potene voluntas à deo necessitari
Opponepl. Si stante iudicio indiciet iust
tas n^o pot^r necessitari, sequit^r voluntatem cum
tali iudicio, quantum p^ohyia p^o determinet^r liberè opera
ri, id hoc non est dicendum; & p^o est. Nis arguim^r suppose
re furi in maiori; implicat^r n^o stante iudicio indiciet
poni p^ohyiam p^o determinationem, q^a p^octatio p^ohyia volit
indiciet, q^a tolli n^o pot^r stante tali iudicio, ut dictum est.
Oppone, 2. Si Deus postquam voluntas li
berè incipit actionem, denegat concursum
ad ^{omnem} ~~omnem~~ alium actum, stante iudicio indiciet. Contra
abit

abit natio illum actum, q^d cor. Nego itim: dirsa rō est
 clara, q^d in eo casu non ferretur voluntas in incozum,
 nam in 1.^a p^roductione illius actus cognoverit q^d amaret:
 & tum non possit oīo suspensa manere, ut dictum ē xxi.
 5. natio irruabit illum actum. Vn' q^d idem est de
 1.^a p^roductione, n' uero de rēuocatione actus. Nō uero in
 Supplemento hōge q. 3. de futuris a. 4. & Art. 20,
 cum irruim insinuauimus, in cōtra mīa loquuti sumus, ad
 hunc locum ultimam resolutionem reseruantes.

5.^a Q^uid sit uoluntas uolentari? Art. 3. Ethicor. c. i.
 definit uolentari (id, cuius prius ē ex. passio non con-
 ferente uim, s^d uolentari). Vn' ad p^ropriam uolentariam,
 requirit, q^d sit à prius exte in se, nemo n' p^roprie loquendo
 sibi infert uolentariam, & q^d i, qui patit uolentariam res-
 sistat per appetitum eluctum, & inuictum.

Pot' q^d uolentari uolentari à Deo quoad habi-
 tum, si Deus infundat illi habetū malū, &
 uolentari (quod & possit infundere nō non disputamus)
 q^d eēt i inclinationem uolentari, qua exigit non habere
 illū habetū, nisi p^roprie actibus acquirit. Accit en' illi,
 quot postea uolentari libere elucet cum ipse malū ha-
 betū, non eēt uolentari, q^d n' eēt oīo ab illi ha-
 betū, s^d ab ipsa et uolentari de suo, ^{um illi} & libere concurrat.

Pot' et uolentari à Deo uolentari quoad
 actū imperator: ut si uolentari uolentari
 moueri, apertis oculis, per uim, & membris corporis im-
 pulsi, ea uolentari. Mouet en', qui insurgunt in
 appu sensitio uolentari repugnante, n' sunt p^roprie
 uolentari, q^d uolentari n' habet de se uires ad reprimen-

221
Dicitur oio est motus: accipiuntur sunt in eius debium. De
nigra de actibus elicitis et videri certum fuisse
inferri violentiam voluntati quoad negationem actus,
et invidenti clare Deum, nequeat conuenire ad
amorem ipsius Dei, qui inat illi debet.

De ipso aut actu positivo elicito cuius est
essentia, ut tenet cum alijs basq. 1. 2. q. 6. d.
26. c. 1., non posse voluntatem violentari. Quid est q.
repugnat esse aliquid voluntarium simpliciter, et involuntarium
simpliciter, si ois voluntas operata est voluntaria, et
ad eam voluntas imperat vim, cum eam effectiue elicit,
q. n. pot. esse involuntaria simpliciter, et voluntaria.

Q. est si voluntas in oibus actibus libere
ita deinde ad aliquo iudicio practico, ut
illud natio requirat, et eo posito n. possit non operari.
Affirmit aliqui relati a Suarez in ethic. d. 19. sec. 6., et
a Sallas 1. 2. q. 6. articulo 3. d. 1. sec. 11. n. 5. Ex quibus
alij dicunt illud iudicium esse affirmationem, et negationem,
quod dicitur hoc esse faciendum hic, et nunc; alij vol-
unt esse quendam actum imperatiuum, qui explicatur
per has uoces, | Fac hoc | quem dicunt esse actum ethi-
cum ab apprehensione iudicio, et diuersum.

Sed quisquis sit ille actus, si stare n. posse cum
libertate, nam illud iudicium practicum, si impe-
rium est tale, quo posito voluntas debeat ad obedi-
endum, ita ut non possit illi in sensu compo-
sitione resistere, et eius positio non est in potestate voluntatis, accipi-
voluntas non operatur libere, si natio dicitur ab illa.

Quid si dicat illud iudicium, et imperium pro-
prii dependentes a uoluntate: tunc rogabo de illo actu
primo

primo voluntati, à quo dependenter positum est tale imperium, an supponat aliud imperium? Si supponat credit à animo, & dicitur in finibus processu, si non supponat, sequitur qd sicut primus ille actus voluntatis potuit liberè fieri, sine tali imperio, & iudicio practico detrahente, ita fieri poterit 2^{us} & 3^{us}, ac sic dicitur

Negamus qd pcedere in ista imperium, &

iudicium practicum detrahens voluntatem ad actus suos liberè, qd à stante non pot' cum libertate: n' tñ negamus pcedere iudicium de bonitate, & r'ia, & de malitia, & de r'ia obri, id quo stante posuit voluntas velle, & nolle obium.

T^a Q^u voluntas potuit aliquo operantur.

la pcedente cogitio? Affert S^{er}enus Bonaven-
 ura cum Dionysio Areop. & 2^o tractu de mystica Theologia
 dicens in ekstasi, qd ibi datur perfectissimus amor Dei,
 qn' nō datur perfectissimus amor, requiritur totus anima
 inatus, ac qn' non pot' anima tunc applicari ad alia
 operatione. Dein qd Deus pot' supplere spem in
 vultu, qd et cogitio in voluntate. 3^o qd pot' facere,
 qd voluntas invenit secum actum sine cogitio: qd
 et ut l. eliciat. 4^o qd vna motio est efficax,
 quam nostra cogitio, qd si cogitio sufficit ad movendam
 voluntatem, et vna motio sufficit. Haec tñ oio falsa
 sunt, qd, ut patet ex sec. 5. & Habemus, voluntas
 ex nā sua est pot' r'at'is, ac qn' semper debet sequi
 r'at'is ductum: in ekstasi in non advenit ad cogitioem,
 qd tenuissima est, et affectus intensissimus voluntatis tra-
 hit animam ad obium amatum, ita ut ad ipsius cogitioem
 vix attendat, attendit tñ aliquo modo, et hoc satis